

Eficientizarea managementului în mediul universitar prin participarea activă a studenților la luarea deciziilor

Cuprins

Introducere	7
Capitolul I - Considerații generale privind managementul universitar.....	11
1.1 Definirea și sistemele de organizare a managementului universitar.....	11
1.1.1 Definirea managementului universitar.....	11
1.1.2 Sistemul de organizare a managementului universitar	16
1.2 Modalități de implicare a membrilor comunității universitare în managementul universitar	21
1.2.1 Comunitatea academică internă	22
1.2.2 Comunitatea academică externă	23
1.3 Cuantificarea performanței universitare	24
1.3.1 Eficiența managementului universitar	25
1.3.2 Indicatori de măsurare a eficienței participării studenților la procesul managerial.....	32
1.3.3 Rolul stimulativ al clasamentelor internaționale pentru eficiența instituțiilor de învățământ superior.....	34
1.4 Necesitatea asigurării calității în învățământul superior.....	38
1.5 Analiză bibliometrică privind implicarea studenților în instituțiile de învățământ superior	43
1.5.1 Metodologia cercetării	43
1.5.2 Rezultate	45
Capitolul al II-lea - Analiza formelor de implicare a studenților în managementul universitar	55
2.1 Reprezentarea studenților în structurile de management a universităților.....	55
2.1.1 Evoluția formelor de reprezentare a studenților.....	56
2.1.2 Analiza reprezentării studenților la diferite niveluri.....	63
2.1.2.1 La nivel universitar	64
2.1.2.2 La nivel național	72
2.1.2.3 La nivel internațional	76
2.2 Analiza parteneriatului dintre universități și studenți	79
2.2.1 Importanța parteneriatului dintre universități și studenți	79
2.2.2 Relevanța implicării studenților în managementul universitar pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă	82
2.2.2.1 Exemple de bune practici ale parteneriatului dintre universități și studenți în domeniul dezvoltării durabile	86

2.2.3	Impactul parteneriatului universitate-studenți asupra dezvoltării regionale în România.....	88
2.2.3.1	Metodologia cercetării	89
2.2.3.2	Rezultate	91
Capitolul al III-lea - Analiza multiperspectivă asupra percepției implicării studenților în managementul universitar românesc.....		103
3.1	Metodologia cercetării	104
3.1.1	Metodologia cercetării cantitative privind implicarea studenților în managementul universitar.....	107
3.1.2	Metodologia cercetării calitative privind implicarea studenților în managementul universitar.....	109
3.2	Rezultatele cercetării cantitative privind percepția studenților din România asupra implicării studenților în managementul universitar	112
3.3	Rezultatele cercetării cantitative privind percepția organizațiilor studențești din România asupra implicării studenților în managementul universitar	163
3.4	Rezultatele cercetării calitative privind percepția persoanelor din top-managementul universitar din România asupra implicării studenților în guvernanța universitară	199
3.4.1	Percepția privind implicarea studenților	200
3.4.2	Percepția privind reprezentarea studenților	202
3.4.3	Percepția privind parteneriatul universitate-studenți	206
3.4.4	Percepția privind exemple de bune practici	208
3.5	Analiză comparativă asupra perspectivelor studenților, organizațiilor studențești și managementului universitar asupra implicării studenților în managementul universitar ..	210
3.5.1	Implicarea studenților	210
3.5.2	Reprezentarea studenților.....	211
3.5.3	Parteneriatul universitate - studenți	212
3.5.4	Motivarea implicării studenților	212
Capitolul al IV-lea - Cercetare privind corelația dintre implicarea studenților și performanța managementului academic.....		214
4.1	Studiu comparativ asupra sistemelor de învățământ de la nivel internațional.....	214
4.1.1	Metodologia cercetării	215
4.1.2	Sistemul de învățământ american	217
4.1.3	Sistemul de învățământ englezesc	219
4.1.4	Sistemul de învățământ elvețian	222
4.1.5	Sistemul de învățământ francez	224
4.1.6	Sistemul de învățământ german	226
4.1.7	Sistemul de învățământ din nordul Europei.....	229
4.1.8	Rezultatele analizei comparative	231
4.1.8.1	Ponderea cheltuielilor totale ale guvernului pentru educația terțiară.....	232

4.1.8.2	Distribuția studenților după tipul instituției de învățământ superior	235
4.1.8.3	Raportul dintre studenți și personalul didactic.....	236
4.1.8.4	Mobilitatea internațională studenților	237
4.2	Modele de guvernare a studenților adaptate sistemului de învățământ.....	242
4.3	Exemple de bune practici ale parteneriatului dintre universități și studenți la nivel internațional	251
Capitolul V - Scenarii moderne de implicare a studenților în decizia universitară: adaptări pentru contextul românesc și impact asupra eficienței managementului instituțional		257
5.1	Opțiuni strategice pentru stimularea participării studenților în învățământul superior românesc prin adaptarea bunelor practici internaționale	257
5.2	Evaluarea scenariilor de implicare a studenților: între reglementare, investiție și responsabilizare.....	263
5.2.1	Reconfigurarea procesului electoral universitar: simularea extinderii votului studentesc.....	263
5.2.2	Bugetul participativ - instrument de guvernare inovativă în învățământul superior românesc.....	270
5.2.2.1	Cadrul legal și instituțional	272
5.2.2.2	Procesul de implementare a bugetării participative	273
5.2.2.3	Cadrul bugetar și financiar.....	275
5.2.2.4	Criterii de eligibilitate și domenii de finanțare	276
5.2.2.5	Beneficiile implementării bugetării participative	277
5.2.2.6	Analiză de sensibilitate	279
5.2.2.7	Analiză de risc.....	280
5.2.3	Comitet de legătură studenți-cadre didactice: structură colaborativă pentru optimizarea procesului de învățare-predare.....	281
5.2.4	Rolul studenților în Consiliul de Administrație: analiza unei reprezentări extinse.....	285
Concluzii și propuneri.....		289
Bibliografie		300
Anexe		332
Listă anexe		358
Listă figuri.....		358
Listă tabele.....		360

Rezumat: Teza de doctorat analizează implicarea studenților în procesul decizional din instituțiile de învățământ superior românesc, considerând participarea activă ca un instrument de eficientizare a managementului academic. Deși cadrul legal prevede o reprezentare formală de minimum 25% în structurile decizionale, reglementare comună în multe state europene,

cercetarea mixtă și literatura de specialitate indică faptul că participarea reală este percepută ca fiind limitată, cu un impact redus asupra performanței universitare și a bunăstării studenților.

Prin corelarea perspectivelor teoretice cu bune practici internaționale și realități empirice din România, teza oferă o contribuție relevantă la înțelegerea multidimensională a guvernanței universitare. Analiza bibliometrică, cercetarea mixtă și contextualizarea comparativă permit identificarea modurilor în care implicarea studenților poate influența eficiența managerială.

Pe baza rezultatelor obținute, sunt propuse patru scenarii moderne, adaptate specificului național și analizate din perspectiva riscurilor, sensibilității, beneficiilor instituționale și impactului financiar: creșterea ponderii electorale a studenților în alegerea rectorului la 25%, introducerea bugetării participative, constituirea de comitete mixte studenți–cadre didactice pentru fiecare program de studii, majorarea numărului de reprezentanți studenți în consiliul de administrație de la 1 la 2. Aceste scenarii transformă implicarea studenților dintr-o formalitate într-un mecanism activ de inovare instituțională, contribuind la consolidarea unei culturi universitare moderne, sustenabile și bazate pe parteneriat autentic între universitate și student.

Cuvinte cheie: studenți, management universitar eficient, învățământ superior, vocea studenților, participare activă, proces decizional, parteneriat universitate-studenți, scenarii moderne.

Sinteză: Prezenta teză investighează rolul participării studenților în luarea deciziilor universitare și impactul acestei implicări asupra eficienței managementului în învățământul superior. Analiza include o cercetare bibliometrică a literaturii de specialitate, o evaluare statistică a efectelor învățământului superior asupra dezvoltării economice regionale, precum și o cercetare mixtă cu participarea actorilor din mediul universitar românesc. De asemenea, este realizată o analiză comparativă a celor mai performante sisteme internaționale de învățământ superior, din perspectiva guvernanței studenților. Rezultatele contribuie la formularea unor scenarii moderne de implicare a studenților, adaptate contextului național românesc, evidențiind contribuția lor eficientizarea managementului universităților.